

บทความการวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจะบก จังหวัดนครราชสีมา

พรนัชชา กรุยมั่นไวย

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มุ่งศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจะบก จังหวัดนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจะบก จังหวัดนครราชสีมา โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสำโรง จำนวน 385 คน ใช้วิธีการเลือกวิธีสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ One way ANOVA ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ระหว่าง 25-35 ปี การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ประกอบอาชีพเกษตรกร และมีรายได้ไม่เกิน 20,000 บาท

ผลการวิจัยโดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดหรือเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมากที่สุด คือ ด้านนโยบาย นั้นแสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่านโยบายในการดำเนินงานเป็นองค์ประกอบที่สำคัญกว่าด้านอื่นๆ ส่วนด้านที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลน้อยกว่าด้านอื่นๆ คือด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนทั่วไปในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจะบก พบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างในด้าน เพศ อายุ การศึกษา ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกในทุกด้าน คือ ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ด้านนโยบาย ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน ด้านความสัมพันธ์ส่วนตัว ยกเว้น จำแนกตามอาชีพ และรายได้ต่อเดือน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ด้านนโยบาย ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน ด้านความสัมพันธ์ส่วนตัว

ภูมิหลัง

การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเริ่มมาช้านาน ตั้งแต่สมัยที่ จอมพล ป.พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีแห่งประเทศไทย ได้เดินทางเยี่ยมเยียนสหรัฐอเมริกาและประเทศต่างๆ ในยุโรป พ.ศ. 2498 เมื่อกลับถึงประเทศไทยได้พิจารณาเห็นว่าการบริหารงานท้องถิ่นของทุกประเทศ ราษฎรมีส่วนสำคัญในการบริหารงานท้องถิ่นของตนเองแม้ว่าการจัดรูปแบบการปกครองของแต่ละประเทศจะแตกต่างกันบ้างก็ตาม แต่หลักการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองมีอยู่ทั่วไป และกว้างขวาง ความเห็นนี้มีผลทำให้กระทรวงมหาดไทยเริ่มจัดตั้งสภาตำบลขึ้นเพื่อจะเป็นทางที่ทำให้ประชาชนก้าวไปสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันสมบูรณ์ และความตั้งใจที่จะส่งเสริมความเจริญของท้องถิ่นก็จะสำเร็จรวดเร็วขึ้น

หลังจากที่กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งที่ 222/2499 จัดตั้งสภาตำบลดังกล่าวข้างต้นแล้ว ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 ปรับปรุงการปกครองตำบลให้ถูกต้อง ตามลักษณะราชการบริหารท้องถิ่น (Local Self Government) ยิ่งขึ้น โดยจัดเป็นองค์การบริหาร เรียกว่า องค์การบริหารส่วนตำบล

สาเหตุและเป้าหมายของการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากสภาตำบล ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ 222/2499 มีจุดอ่อนที่ราษฎรในท้องถิ่นยังไม่มี การปกครองตนเองอย่างแท้จริง กล่าวคือ บุคคลที่ทำงานของสภาตำบล ยังมีผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเข้าร่วมเป็นจำนวนมากและขาดอิสระในการบริหารงานของตนเอง นอกจากนี้ยังไม่สามารถจัดทำงบประมาณ และใช้จ่ายเงินเป็นอิสระได้ เพื่อแก้ไขจุดอ่อนดังกล่าว จึงได้จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล โดยพิจารณาตำบลที่เหมาะสมขึ้นบริหารงานในรูปของราชการบริหารท้องถิ่น

ส่วนเป้าหมายของการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ยังคงเหมือนกับสภาตำบลตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ 222/2499 กล่าวคือ เพื่อใช้เป็นองค์การพัฒนากองเมืองระบอบประชาธิปไตยและเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารในหน้าที่ของตำบลให้สูงขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลน่าจะประสบความสำเร็จในการใช้เป็นองค์การพัฒนากองเมืองระบอบประชาธิปไตยระดับท้องถิ่น เพราะสามารถจัดตั้งงบประมาณของตนเอง จัดหารายได้ของตนเอง มีสมาชิกที่ได้รับเลือกจากประชาชนเป็นฝ่ายกำหนดนโยบาย และออกข้อบัญญัติต่างๆ แต่ตามข้อเท็จจริงองค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพในการใช้เป็นเครื่องมือพัฒนากองเมืองระบอบประชาธิปไตยได้ไม่ ทั้งนี้เพราะประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจต่อการปกครองตนเองและไม่คุ้นเคยกับวิธีปฏิบัติงานเป็นคณะ ยังมีความพอใจให้ผู้นำ คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตัดสินให้ นอกจากนี้ คณะบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเมือง การปกครองระบอบประชาธิปไตยให้ประชาชนได้รู้และเข้าใจ

สำหรับเป้าหมายในการใช้อำนาจองค์การบริหารส่วนตำบลในระยะแรกนี้ก็เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานให้กับตำบลนั้น ก็หาได้ประสบความสำเร็จไม่ ทั้งนี้เพราะ องค์การบริหารส่วนตำบลขาดรายได้ที่เพียงพอในการที่จะจัดทำโครงการต่างๆ ทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมขาดความสนใจ ในที่สุดก็ไม่มาประชุม และการที่คณะบริหารส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ต่อการบริหารงานที่ดีพอ ไม่สามารถดำเนินได้ด้วยดี นอกจากนี้ องค์การ

บริหารส่วนตำบลตามหลักการที่ว่าอิสระนั้นในทางปฏิบัติกับถูกควบคุมอย่างหนาแน่นจากหน่วยงานราชการ ตั้งแต่ชั้นระดับอำเภอขึ้นไป (ธีรวัฒน์ วุฒิคุณ, 2539: 48-52)

ด้วยอุปสรรคและปัญหาดังกล่าวข้างต้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงทำงานอย่างไร้ประสิทธิภาพ และในที่สุดก็ถูกยุบเลิกโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 (ธีรวัฒน์ วุฒิคุณ, 2539: 4) จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2537 ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2437 ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 111 ตอนที่ 53 ก ลงวันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2537 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2538 ทำให้เกิดองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติดังกล่าวขึ้นในปี พ.ศ. 2538 ซึ่งมีสภาตำบลที่สมควรได้รับการจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล 617 แห่ง และต่อมาได้เพิ่มจำนวนอย่างรวดเร็วจนถึงปัจจุบันมีจำนวนถึง 6,745 แห่งทั่วประเทศ โดยรัฐบาลมีความคาดหวังให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นกลไกสำคัญในการกระจายอำนาจการพัฒนาและการปกครองแก่ประชาชน เพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กำหนดทิศทางการพัฒนาตามความต้องการของประชาชน จัดสรรทรัพยากรด้วย และจัดบริการสาธารณะที่มีคุณภาพและรวดเร็วทั่วถึง แต่ด้วยเหตุที่องค์การบริหารส่วนตำบลเกิดขึ้น โดยผลของกฎหมายพร้อมๆ กัน จำนวนมาก โดยมิได้คำนึงถึงความพร้อม ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลบางแห่ง ซึ่งอาจมีถึงร้อยละ 50 ขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดมีระบบการบริหารงานที่อ่อนแอ ไม่สามารถบริหารกิจการให้เป็นไปตามภารกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ อันเนื่องมาจากผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้ ความเข้าใจในบทบาท อำนาจหน้าที่ของตนในฐานะผู้บริหารและฐานะผู้แทนของประชาชน บางส่วนมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน ใช้อิทธิพลกับท้องถิ่น ปิดหู ปิดตาประชาชนไม่ให้รับรู้การบริหารงานและพยายามกีดกันไม่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ยังผลให้การพัฒนาท้องถิ่นและการจัดบริการสาธารณะแก่ประชาชนได้รับผลกระทบในวงกว้าง และจะยิ่งน่าเป็นห่วงมากขึ้นในอนาคตอันใกล้ จะมีการถ่ายโอนภารกิจของกระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ ให้อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งแน่นอนว่าจะต้องมีการโอนทั้งบุคลากร งบประมาณ วัสดุ และการจัดการต่างๆ ไปด้วยในขณะที่ระบบการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่เข้มแข็งพอ (คู่มือการปฏิบัติงานของทีมีวิทยากรระดับอำเภอตามโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลปี 2545 กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง, 2544: 92) ในกรณีที่รับผิดชอบภารกิจอันสำคัญมาบริหารในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพดังเจตนารมณ์ของรัฐบาลและรัฐธรรมนูญ

จากอดีตที่ผ่านมาจะพบว่า การใช้รูปแบบการรวมศูนย์อำนาจในการปกครองเป็นอุปสรรคอย่างใหญ่หลวงในการพัฒนา โดยเฉพาะในหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก และก่อให้เกิดปัญหาต่อประสิทธิภาพในการทำงานของหน่วยงานปกครองท้องถิ่นในหลายด้านทั้งในด้านการบริหารงานและการบริหารงบประมาณ เนื่องจากส่วนกลางยังมีการหวงแหนอำนาจไว้ เพราะกลัวการสูญเสียอำนาจปกครอง จึงพยายามที่จะเข้าไปควบคุมการบริหารงานและงบประมาณของท้องถิ่น ทำให้ท้องถิ่นขาดความเป็นเอกภาพ และไม่สามารถบริหารงานท้องถิ่นได้อย่างคล่องตัว เพราะทุกอย่างต้องพึ่งพาส่วนกลาง ทั้งในด้านงบประมาณต่างๆ จนทำให้ส่วนกลางเข้ามามีอำนาจครอบคลุมหน่วยการปกครองท้องถิ่น และจากการที่ส่วนกลางเข้ามามีบทบาทควบคุมการบริหารงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนี้เอง ทำให้เกิดการครอบงำในการตัดสินใจ

ต่างๆ โดยจะพบว่านโยบายส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นล้วนเป็นความคิดจากส่วนกลางทั้งสิ้น ทั้งที่ผู้รับรู้ปัญหาที่แท้จริงคือหน่วยงานปกครองท้องถิ่นเอง ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นได้อย่างตรงจุด ส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นขาดความเชื่อถือและไม่เข้าใจในหน้าที่และบทบาทของส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น สร้างความเบื่อหน่ายในระบบการเมือง ส่งผลให้ประชาชนขาดความสนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งสิ่งต่างๆ ที่กล่าวมานี้ล้วนเป็นสิ่งที่ฉุดรั้งการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก เนื่องจากการปกครองท้องถิ่นถือเป็นรากฐานและเป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการทางการเมือง ถ้าการเมืองในระดับท้องถิ่นมีความเข้มแข็งจะส่งผลให้การเมืองในระดับชาติมีความมั่นคงและเข้มแข็งเช่นกัน และในทางตรงกันข้าม ถ้าการเมืองไทยในระดับท้องถิ่นอ่อนแอก็จะส่งผลให้การเมืองในระดับชาติอ่อนแอไปด้วย

ฉะนั้นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ. ศ. 2540 นับว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิรูปการเมือง การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นเจตนารมณ์สำคัญประการหนึ่งของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตยทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติ อันจะส่งผลให้การปกครองของไทยพัฒนาเป็นระบอบประชาธิปไตยที่ประชาชนมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) อย่างกว้างขวางและมีรากฐานที่มั่นคง หลักการในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ให้มีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รวมทั้งบัญญัติให้สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งของประชาชน โดยตรงหรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น อันเป็นการป้องกันมิให้รัฐบาลกลางตั้งผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นเครื่องมือในการควบคุมองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเหมือนที่เคยทำในอดีต นอกจากนั้นยังบังคับให้เปลี่ยนโครงสร้างขององค์การปกครองท้องถิ่นเป็นมาจากการเลือกตั้งให้หมดภายในสองปี

ผลจากรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2542 รับหลักการร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ให้เลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง) ซึ่งจะทำให้ประชาชนรู้จักฝ่ายบริหารมากขึ้น มีความใกล้ชิดมากขึ้นอันจะมีผลให้ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อการดำเนินงานมากขึ้น ทำให้การบริหารเมืองมีคุณภาพมากขึ้น และทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน รวมทั้งบรรยากาศทางการเมืองคึกคักขึ้น ยิ่งกว่ารูปแบบ สภา-นายกเทศมนตรีที่ผ่านมา อีกทั้งยังจะปลดปล่อยคนท้องถิ่นให้หันมารักท้องถิ่นของตนเอง ทำให้เมืองมีเอกลักษณ์ มีความงดงามมากขึ้น

จากปัญหาต่างๆ ดังกล่าว ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจะบก จะประสบความสำเร็จมีประสิทธิผลตามความมุ่งหวังของทุกฝ่ายนั้น มีหลักการสำคัญ คือ การเลือกตัวบุคคลผู้ที่จะเป็นตัวแทนของประชาชนเข้าไปกำหนดนโยบาย ภารกิจ เป้าหมายการพัฒนา การบริหารงานต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ บังเกิดประโยชน์อันสูงสุด เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในชุมชนนั้นๆ ในการตัดสินใจเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติของผู้แทนที่ดีในด้านความรู้ ความสามารถ ความซื่อสัตย์ สุจริต ฯลฯ จะมีผลต่อการพัฒนาองค์การตามหลักวิชาการและหลักสากลได้เป็นอย่างดี

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนว่ามีปัจจัยใดที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจะบก จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเหตุผลในการเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น จะมีความสำคัญอย่างยิ่งในอัน

ที่จะทำให้ตัวแทนเข้าไปบริหารงานตามบทบาทหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้นั้นมีความแตกต่างกันไป และจะมีผลต่อการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น ในกรณีที่ประชาชนเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นตัวแทนเข้าไปบริหารงานจากผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีการศึกษา มีนโยบายที่ดี ก็จะทำให้การบริหารงานต่างๆ มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความสำคัญที่จะทำให้ประชาชนเกิดความตระหนักในการที่จะเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าไปเป็นตัวแทนของตน เพื่อเข้าไปบริหารงานตามบทบาทหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจะบก จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจะบก จังหวัดนครราชสีมา

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ที่เขต องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจะบก จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 5 หมู่บ้าน 10,702 คน เป็นชาย 5,072 คน หญิง 5,630 คน (ข้อมูล สำนักทะเบียนอำเภอเมืองนครราชสีมา กันยายน 2557) ขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane ได้ 385 ราย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นประชาชน จำนวน 385 คน โดยใช้ตารางการสุ่มของ Taro Yamane กำหนดความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน 5 % และใช้วิธีการเลือกวิธีสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จนครบตามจำนวนของขนาดกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{จากสูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = จำนวนของขนาดตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ความคลาดเคลื่อนของการเลือกตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญ

$$\text{แทนค่า} \quad n = \frac{10,702}{1 + (10,702 * 0.05^2)}$$

n = 385 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจะบก จังหวัดนครราชสีมา เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Method) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

การเก็บข้อมูล เก็บข้อมูล 2 ลักษณะ คือ

1. **ข้อมูลทุติยภูมิ** ดำเนินการศึกษาจากเอกสาร (Documentary Study) โดยศึกษาจากหนังสือ บทความทางวิชาการ เอกสาร รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ สารานุกรม และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง จากห้องสมุดของสถาบันการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหนังสือจากเว็บไซต์ ทางอินเทอร์เน็ต

2. **ข้อมูลปฐมภูมิ** ดำเนินการโดยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Research Method) โดยใช้แบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจะบก จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวัด แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดคะแนน 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	ระดับคะแนน	5
มาก	ระดับคะแนน	4
ปานกลาง	ระดับคะแนน	3
น้อย	ระดับคะแนน	2
น้อยที่สุด	ระดับคะแนน	1

จากนั้นรวบรวมคะแนนที่ได้ทั้งหมดเพื่อหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการคำนวณช่วงกว้างระหว่างระดับดังนี้

$$\text{ระดับความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{5-1}{5} = .80$$

จากเกณฑ์ดังกล่าวผู้วิจัยได้กำหนดการแปลความหมาย มีเกณฑ์ให้คะแนนของค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21- 5.00 หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41- 4.20 หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61- 3.40 หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81- 2.60 หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00- 1.80 หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจระดับน้อยที่สุด

การทดสอบเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งมีความเชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบความครบถ้วนของเนื้อหา ก่อนนำไปทดลองใช้ (pretest) กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้โดยนำไปทดสอบความเชื่อมั่น

(Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (pretest) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา ก่อนที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยนำมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยทดสอบความเชื่อมั่นแบบ Cronbach ที่เรียกว่าการหาค่า (Alpha Coefficient) ซึ่งได้จากการทดสอบความน่าเชื่อถือ และในเมื่อผ่านการทดสอบแล้วนำแบบสอบถามที่ทดสอบแล้วไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำ มาปรับปรุงแล้วแก้ไขจนมั่นใจว่าเนื้อหาที่มีความเที่ยงตรงต่อเนื้อหาที่ต้องทำการทดสอบ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามที่ส่งคืนมาตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะนำข้อมูลมาจัดระบบเพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ยหรือมัชฌิมเลขคณิต (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ใช้สถิติ Independent samples t-test ในการทดสอบสมมติฐานของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามเพศ และใช้ One-way ANOVA ทดสอบสมมติฐานความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างในเรื่อง อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยสรุปผลการวิจัยข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 54 เป็นเพศชาย จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 46

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุอยู่ระหว่าง 25-35 ปี จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 39 รองลงมาอายุมีอยู่ระหว่าง 36-45 ปี จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 36 และน้อยที่สุดมีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไปจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2

กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมาจบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 36 และน้อยที่สุดมีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 32 รองลงมาเป็นแม่บ้าน จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 19 และน้อยที่สุดเป็นนักศึกษาจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 9

กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ไม่เกิน 20,000 บาท จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 69 รองลงมาได้มีรายได้อยู่ระหว่าง 20,000-30,000 บาท จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และน้อยที่สุดมีรายได้มากกว่า 40,000 บาทขึ้นไป จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจะบก จังหวัดนครราชสีมา ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ด้านนโยบาย ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน ด้านความสัมพันธ์ส่วนตัว

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลหนองจะบก จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56$, S.D.= 0.490) คือ ด้านนโยบาย ($\bar{X}=3.56$, S.D.= 0.490) รองลงมาคือ ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ($\bar{X}=3.68$, S.D.= 0.507) และด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน ($\bar{X}=3.49$, S.D.= 0.599) ยกเว้น ด้านความสัมพันธ์ส่วนตัว ($\bar{X}=3.35$, S.D.= 0.581) อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.68$, S.D.=0.507) คือ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานสูง ($\bar{X}=3.50$, S.D.= 1.153) และเมื่อพิจารณารายประเด็นคำถามพบว่า เป็นผู้ที่พูดจริง ทำจริง เข้าถึงและช่วยเหลือประชาชน ($\bar{X}=4.50$, S.D.= 0.971) รองลงมาคือ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ดี ($\bar{X}=4.27$, S.D.= 0.852) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับที่มากที่สุด ยกเว้น เป็นผู้ที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในสังคม ($\bar{X}=3.24$, S.D.=1.016) และเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี มีวาทศิลป์ ($\bar{X}=2.89$, S.D.= 1.311) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ด้านนโยบาย โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.73$, S.D.= 0.511) คือ นโยบายของผู้สมัครเป็นนโยบายที่สอดคล้องกับนโยบายของจังหวัด ($\bar{X}=3.69$, S.D.= 0.970) รองลงมาคือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ดังนี้ นโยบายของผู้สมัครเป็นนโยบายที่มีความแปลกใหม่ น่าสนใจ ไม่เหมือนใคร ($\bar{X}=3.29$, S.D.= 1.255) และนโยบายของผู้สมัครเป็นนโยบายที่มีความชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่คลุมเครือ ($\bar{X}=3.16$, S.D.= 1.031) ยกเว้น นโยบายของผู้สมัครเป็นนโยบายที่สามารถทำได้จริง ($\bar{X}=4.30$, S.D.= 0.976) และนโยบายของผู้สมัครเป็นนโยบายที่มีประโยชน์ในการพัฒนาตำบล ($\bar{X}=3.16$, S.D.= 0.999) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทนโดยภาพรวม มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.49$, S.D.= 0.599) เมื่อพิจารณารายประเด็นคำถามพบว่า เลือกผู้สมัครเพราะผู้สมัครช่วยงานประเพณีต่าง ๆ ของชาวบ้านอย่างสม่ำเสมอ เช่น งานบวช/งานศพ/งานแต่งงาน ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.57$, S.D.= 0.942) รองลงมาคือ เลือกผู้สมัครเพราะผู้สมัครสัญญาว่าจะทำสิ่งต่าง ๆ ให้ภายหลังจากได้รับเลือกไปแล้ว ($\bar{X}=3.38$, S.D.= 0.739) เลือกผู้สมัครเพราะได้รับสิ่งของ/เครื่องกิน/เครื่องใช้ จากผู้สมัคร ($\bar{X}=3.32$, S.D.= 0.727) เลือกผู้สมัครเพราะได้รับการจัดเลี้ยงจากผู้สมัคร ($\bar{X}=3.27$, S.D.= 0.903) และเลือกผู้สมัครเพราะได้รับเงินจากผู้สมัครเป็นจำนวนที่น่าพอใจ ($\bar{X}=2.96$, S.D.= 0.946) มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ด้านความสัมพันธ์ส่วนตัว โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.35$, S.D.= 0.581) ดังนี้ เลือกผู้สมัครเพราะผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหัวหน้า/เครือญาติของหัวหน้า/เครือญาติของผู้สมัคร ($\bar{X}=3.26$, S.D.= 1.068) รองลงมาคือ ผู้สมัครเป็นคนรู้จักคุ้นเคยกับผู้ตอบแบบสอบถาม ($\bar{X}=3.17$, S.D.= 0.588) เลือกผู้สมัครเพราะผู้สมัครเป็นเพื่อนกับผู้ตอบแบบสอบถาม ($\bar{X}=3.16$, S.D.= 0.814) และเลือกผู้สมัครเพราะ

ผู้สมัครเป็นญาติ พี่น้องกับผู้ตอบแบบสอบถาม ($\bar{X}=2.79$, S.D.= 0.617) ตามลำดับ ยกเว้นเลือกผู้สมัครเพราะผู้สมัครเป็นผู้มีพระคุณ/บุญคุณ ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยได้รับการช่วยเหลือจากผู้สมัครหลายครั้ง (ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม) ($\bar{X}=4.39$, S.D.= 1.112) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองจะบก จังหวัดนครราชสีมา ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ด้านนโยบาย ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน ด้านความสัมพันธ์ส่วนตัว

ผลการทดสอบสมมติฐาน จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกในทุกด้าน คือ ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ด้านนโยบาย ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน ด้านความสัมพันธ์ส่วนตัว ยกเว้น จำแนกตามอาชีพ และรายได้ต่อเดือน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ด้านนโยบาย ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน ด้านความสัมพันธ์ส่วนตัว

อภิปรายผล

ค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลหนองจะบก จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมพบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านนโยบาย นั้นแสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการดำเนินงานเป็นองค์ประกอบที่สำคัญกว่าด้านอื่นๆ รองลงมาคือด้านคุณสมบัติของผู้สมัครและด้านที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสำโรง อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรีด้านคุณสมบัติของผู้สมัครโดยภาพรวมพบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายประเด็นคำถามพบว่าเรื่องและผู้สมัครเป็นผู้ที่พูดจริง ทำจริง เข้าถึงและช่วยเหลือประชาชนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับที่มากที่สุด ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ด้านนโยบายโดยภาพรวมพบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายประเด็นคำถามพบว่าเรื่องนโยบายของผู้สมัครเป็นนโยบายที่สามารถทำได้จริงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทนโดยภาพรวมพบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายประเด็นคำถามพบว่าเรื่องเลือกผู้สมัครเพราะผู้สมัครช่วยงานประเพณีต่าง ๆ ของชาวบ้านอย่างสม่ำเสมอ เช่น งานบวช/งานศพ/งานแต่งงาน ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวโดยภาพรวมพบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายประเด็นคำถามพบว่าเรื่องเลือกผู้สมัครเพราะผู้สมัครเป็นผู้มีพระคุณ/บุญคุณ ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยได้รับการช่วยเหลือจากผู้สมัครหลายครั้ง (ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการทดสอบสมมติฐานความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนทั่วไปในองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสำโรง ในภาพรวมพบว่าเพศที่ต่างกันกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสำโรง ในทุกๆ ด้าน คือ ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ด้านนโยบาย ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน ด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัครไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ผล

ข้อเสนอแนะ

1. **ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร** ประชาชนจะเลือกผู้สมัครด้วยเหตุผลที่ว่า ผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้ที่พูดจริง ทำจริง เข้าถึงและช่วยเหลือประชาชน
2. **ด้านนโยบาย** ประชาชนจะเลือกผู้สมัครด้วยเหตุผลที่ว่า นโยบายของผู้สมัครเป็น เป็นนโยบายที่สามารถทำได้จริง
3. **ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน** ประชาชนจะเลือกผู้สมัครด้วยเหตุผลที่ว่า ผู้สมัครเข้ามาช่วยงานประเพณีต่างๆ ของชาวบ้านอย่างสม่ำเสมอ เช่น งานบวช/งานศพ/งานแต่งงาน
4. **ด้านความสัมพันธ์ส่วนตัว** ประชาชนจะเลือกผู้สมัครด้วยเหตุผลที่ว่าผู้สมัครเป็นผู้มีพระคุณ/บุญคุณ ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยได้รับการช่วยเหลือจากผู้สมัครหลายครั้ง (ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม)

ข้อเสนอแนะครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่ชัดเจน และสามารถนำผลการศึกษาที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ อันจะนำไปสู่ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างแท้จริง